

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2023 r.
w sprawie **K.W.**,
wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego K.W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 107/22, w której podniesiono szereg zarzutów obrazy prawa materialnego i procesowego, w tym art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz sformułowano wniosek o wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia wobec tego skazanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego K.W. o wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia nie jest zasadny.

Wprawdzie ranga zarzucanych w kasacji uchybień jest poważna, lecz ich zaistnienie nie jest na tyle oczywiste, by badanie sprawy przez pryzmat przesłanek określonych w art. 532 § 1 k.p.k. przesądzało o konieczności przełamania reguły bezzwłocznego wykonania prawomocnego wyroku. Skarżący podniósł bowiem w kasacji m.in. zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowiący bezzwłędną przyczynę odwoławczą, jednak jej zaistnienie nie jest na tyle oczywiste, aby można było mówić o oczywistej zasadności kasacji, tak jak na to wskazuje obrońca.

Zauważyć należy, że oczywiście procedura nominacyjna na urząd sędziego może mieć wpływ na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Stwierdził to Sąd Najwyższy przede wszystkim w uchwale połączonych trzech Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, a następnie w uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. W tej ostatniej uchwale wskazano m.in., że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1. Jak stwierdził Sąd Najwyższy, najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie funkcjonującego dotąd *in gremio* i *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz wobec opisanego wyżej „skażenia” procesu nominacyjnego, nie ma możliwości prostego odwołania się do tego domniemania.

To jednak jeszcze nie czyni uprawnionym przekonania, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Sąd Najwyższy bowiem konsekwentnie wyraża przekonanie, że ta wskazana bezwzględna przyczyna odwoławcza zachodzi wyłącznie wtedy, jeżeli wadliwość procesu nominacyjnego prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności. Nie może być tu zatem mowy o jakimkolwiek automatyzmie, lecz wymagana jest wnikliwa analiza osoby sędziego w kontekście procesu nominacyjnego oraz jego postawy w toku postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2022 r., III KS 26/21 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2022 r., I KK 68/22; z dnia 15 czerwca 2022 r., II KK

198/22; z dnia 24 maja 2022 r., II KK 172/22; z dnia 22 czerwca 2022 r., V KK 171/22). Okoliczności mogące mieć wpływ na ocenę braku spełnienia przez sąd orzekający z udziałem takiego sędziego w danej sprawie minimalnego standardu niezawisłości i bezstronności w związku z procesem nominacyjnym tegoż sędziego, muszą zostać wykazane za pomocą konkretnych faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2022 r., III KK 404/21, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2022 r., III KS 65/22).

W sprawie K.W., w postępowaniu odwoławczym, orzekła sędzia Sądu Apelacyjnego w [...] - L.H., która jak to wskazał obrońca w kasacji, została powołana na ten urząd 3 marca 2022 r., na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Obrońca jednak, prócz tego wskazania oraz szerokiego odwołania się do orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz TSUE, nie wskazał jakichkolwiek faktów wskazujących na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a jedynie zawnioskował przeprowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie. Nie przesądzając oczywiście ostatecznego rozstrzygnięcia wniesionej kasacji i efektu przeprowadzenia ewentualnie w postępowaniu kasacyjnym testu bezstronności sędzi, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Odnosząc się natomiast do argumentów wskazanych we wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku, powodujących zdaniem obrońcy konieczność wstrzymania wykonania orzeczenia, gdyż osadzenie skazanego spowoduje poważne i nieodwracalne skutki dla niego i jego rodziny, należy stwierdzić, że nie mogły one zostać także uwzględnione. Obrońca przedstawił szereg dokumentów dotyczących dotychczasowego życia osobistego i zawodowego skazanego, dokumentów które wskazują na chorobę skazanego oraz jego matki i konieczność opieki nad rodzicami oraz córką. Analiza tych dokumentów pozwala jednak na stwierdzenie, że mogą one być uwzględnione przy rozpoznawaniu przez Sąd ewentualnego wniosku skazanego o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności, nie mogą natomiast mieć wpływu na zasadność wniosku złożonego w trybie art. 532 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M.D.]

[ł.n]